

Ang Basahon ni Joel ug ang Iglesia sa Laodicea nga Seventh-day Adventist - Numero Trenta

Jeff Pippenger

2026-01-16

Numero Trenta

Ang mga Mesyanikong katumanan diha sa libro ni Mateo naglakip sa timailhan sa panahon sa katapusan, sa timailhan sa mensahe nga ginapormalisa, ug sa duha ka mga saksi sa timailhan sa 9/11, ang usa usa ka saksi sa sulodnong mensahe ngadto sa Laodicea ug ang usa ang gawasnong mensahe sa terorismo sa Islam. Angay gayud nga ang timailhan sa 9/11 girepresentahan sa duha sa napulog-duha ka mga Mesyanikong katumanan diha sa Mateo, kay ang 9/11 naglakip sa mensahe sa ikaduhang manulonda, diin aduna kanunay pagdoble. Ang kamatayon sa Hulyo 18, 2020, mao ang ikalimang timailhan nga atong gikonsiderar, ug unya ang tingog sa kamingawan sa Hulyo 2023, mao ang ikaunom, ug ang pagkabanhaw sa 2024 mao ang ikapito. Ang ikawalong Mesyanikong katumanan mao ang Singgit sa Tunga-tungang Gabi-i.

Ang Ikawalong Mesyanikong Timaan sa Dalan mao ang Singgit sa Tungang Gabii

Kining tanan nahimo aron matuman ang gisulti pinaagi sa propeta, nga nagaingon: Ingna ninyo ang anak nga babaye sa Sion, Tan-awa, ang imong Hari moanhi kanimo, maaghop, ug nagalingkod ibabaw sa usa ka asno, ug sa nati, ang nati sa usa ka asnong babaye. Mateo 21:4, 5.

Tagna

Pagmaya sa hilabihan, O anak nga babaye sa Zion; pagsinggit, O anak nga babaye sa Jerusalem: ania karon, ang imong Hari nagaanhi kanimo: siya matarong, ug may kaluwasan; mapainubsanon, ug nagasakay sa usa ka asno, ug sa nati, ang nati sa usa ka asno. Zacarias 9:9.

“Lima ka gatus ka tuig sa wala pa, ang Ginoo nagpahibalo pinaagi sa propeta nga si Zacarias, ‘Paglipay sa hilabihan, O anak nga babaye sa Zion; singgit, O anak nga babaye sa Jerusalem. Ania karon, ang imong Hari nagaanhi nganha kanimo. Siya matarung, ug may kaluwasan; mapaubsanon, ug nagakabayo sa usa ka asno, ug sa nati, nga batan-ong anak sa usa ka asno.’ [Zacarias 9:9.] Kon nasabtan pa sa mga tinun-an nga si Cristo nagapadulong sa paghukom ug sa kamatayon, dili unta nila matuman kining tagna.”

“Sa susamang paagi, gituman ni Miller ug sa iyang mga kauban ang tagna, ug naghatag ug usa ka mensahe nga ang inspirasyon daan nang nagtagna nga igahatag ngadto sa kalibotan, apan nga dili unta nila mahatag kon hingpit nilang nasabtan ang mga tagna nga nagtudlo sa ilang kapakyasan ug nagpresentar ug laing mensahe nga igawali ngadto sa tanang kanasoran sa dili pa moanhi ang Ginoo. Ang mga mensahe sa nahaunang ug sa ikaduhang manulonda gihatag sa hustong panahon, ug natuman ang buhat nga gituyo sa Dios nga matuman pinaagi niini.” The

Great Controversy, 405.

Ang sayop nga pagsabot sa profetikong Pulong sa Dios nalambigit sa kasaysayan sa malampusong pagsulod ni Cristo, ug usab sa kaangay nga kasaysayan sa pagmantala sa mensahe sa Tungang Gabii nga Singgit niadtong 1844. Ang usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo gikinahanglan nga makasabot sa “mga taga nga nagpunting sa ilang kasagmuyo.” Si Juan sa Pinadayag napulo gisultihan nang daan nga ang mensahe sa gamayng basahon nga mahimong matam-is diha sa iyang baba, mahimong mapait.

“Wala kitay kahadlok alang sa kaugmaon, gawas kon malimot kita sa dalan diin ang Ginoo nagmando kanato, ug sa Iyang pagpanudlo sa atong kasaysayan sa nangagi.” *Life Sketches*, 196.

Ang “pagdumala sa Ginoo” kaniadto girepresentahan, uban sa ubang mga buhat sa providencia, ingon nga Iyang kamot nga mitabon sa usa ka sayop sa mga numero, kay dili mao ang labing maayo alang sa mga Millerita nga daan nilang masabtan ang ilang kapakyasan, maingon nga dili usab mao ang labing maayo alang sa mga tinun-an nga masabtan nila sa daan ang tanang mga bahin sa ilang kapakyasan diha sa krus. Apan ang kasaysayan sa pagmantala sa Tunga-tungang Singgit giila ingon nga mao gayod ang kahayag nga nagamando paingon sa langit, ug kini namatikdan sa labing unang panan-awon ni Ellen White. Ang usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo kinahanglan makasabot sa mga kapakyasan sa mga tinun-an ug sa mga Millerita. Ang pagsalikway nianang kahayag mao ang pagkahulog gikan sa dalan.

“Aduna silag hayag nga suga nga gipahimutang sa ilang luyo sa sinugdanan sa alagianan, nga giingnan ako sa usa ka anghel mao ang ‘singgit sa tungang gabii.’ Kini nga suga misidlak sa tibuok nga alagianan, ug naghatag ug kahayag sa ilang mga tiil, aron sila dili mahisukamod.

“Kon ilang gitutokan ang ilang mga mata kang Jesus, nga atua lamang sa ilang atubangan, nga nagmando kanila paingon sa ciudad, sila luwas. Apan sa dili madugay ang uban gikapuyan, ug miingon nga halayo pa kaayo ang ciudad, ug nagpaabut sila nga unta nakasulod na sila niini kaniadto pa. Unya dasigon sila ni Jesus pinaagi sa pagpataas sa Iyang mahimayaong toong bukton, ug gikan sa Iyang bukton migula ang usa ka kahayag nga mikaway ibabaw sa pundok sa mga Adventista, ug misinggit sila, ‘Alleluia!’ Ang uban, sa walay pagpamalandong, misalikway sa kahayag sa likod nila, ug miingon nga dili Dios ang nangulo kanila hangtod niining layoa. Ang kahayag sa likod nila napalong, nga nagbilin sa ilang mga tiil sa hingpit nga kangitngit, ug sila nanghipakdol ug nawad-an sa pagtan-aw sa timaan ug kang Jesus, ug nangatagak gikan sa dalan paubos ngadto sa mangitngit ug dautang kalibotan sa ubos.” *Christian Experience and Teachings of Ellen G. White*, 57.

Ang ikawalong timaan sa dalan mao ang Tinguha sa Tunga sa Gabii, sumala sa gihulagway pinaagi sa malampusong pagsulod ni Cristo ngadto sa Jerusalem.

“Ang singgit sa tungang gabii wala kaayo ipas-an pinaagi sa lantugi, bisan pa man nga ang pamatuod sa Kasulatan tin-aw ug dili masukol. Diha niini may kauban nga mapugsanon nga gahum nga nakapalihok sa kalag. Walay pagduhaduha, walay pagpangutana. Sa higayon sa madaugon nga pagsulod ni Cristo sa Jerusalem, ang katawohan nga nanagtigum gikan sa

tanang dapit sa yuta aron sa pagbantay sa pista midagsa ngadto sa Bukid sa mga Olibo, ug sa ilang pakig-uban sa panon nga nag-uban kang Jesus, ilang nasagap ang pagdasig sa maong takna, ug mitabang sa pagpakusog sa singgit, ‘Bulahan siya nga moanhi sa ngalan sa Ginoo!’ [Mateo 21:9.] Sa samang paagi, ang mga dili motoo nga midagsa sa mga tigomanan sa mga Adventista—ang uban tungod sa pagkamausisaon, ang uban aron lamang sa pagtamay—nakabati sa makapamatuod nga gahum nga nag-uban sa mensahe, ‘Ania karon, ang Pamanhonon nagaabut!’” Spirit of Prophecy, volume 4, 250, 251.

Aron mahimong maalamong ulay sa ulahing mga adlaw, tungod sa profetikong kinahanglanon, magkinahanglan nga kadtong mga maalamong ulay makaagi sa usa ka kapakyasan sa pagpaabot, nga sa baylo maoy magpasulod sa panahon sa paglangan sa sambingay. Kon wala ang kasinatian sa panahon sa paglangan, dili ikaw maalamon ni buang nga ulay.

“Ang sambingay sa napulo ka ulay diha sa Mateo 25 naghulagway usab sa kasinatian sa katawhang Adventista.” The Great Controversy, 393.

Sa bisan unsang paagi, ang manggialamong mga ulay sa katapusang mga adlaw kinahanglan makaagi sa usa ka kapakyasan nga mitakdo sa Abril 19, 1844, kay ang kasinatian sa sambingay mao ang kasinatian sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo, nga giila ni Juan diha sa Pinadayag ingon nga mga ulay.

Kini sila nga wala mahugawi uban sa mga babaye; kay sila mga ulay. Kini sila nga nagasunod sa Cordero bisan asa Siya moadto. Kini sila gilukat gikan sa taliwala sa mga tawo, nga mahimong unang mga bunga alang sa Dios ug alang sa Cordero. Pinadayag 14:4.

Pila ka mga sambingay ni Cristo ang direkta ug espesipikong giila nga matuman gayod sa matag letra? Ang matag sambingay matuman gayod sa matag letra, apan ang sambingay sa napulo ka mga ulay espesipikong gipadayag nga natuman na kaniadto ug matuman pa sa umalabot “sa matag letra.” Gikatandi kini sa ikatulong manulonda nga magpabilin nga kamatuoran alang niining panahona sukad sa 1844 padayon hangtod si Miguel motindog ug ang panahon sa pagsulay sa tawo mapapas.

“Ako sa kanunayng gidala ngadto sa sambingay sa napulo ka ulay, lima kanila maalamon, ug lima buangbuang. Kining sambingaya natuman na ug pagatumanon pa ngadto gayud sa matag titik, kay kini adunay pinasahi nga pag-angay alang niining panahona, ug, sama sa mensahe sa ikatulong manulonda, natuman na ug magapadayon nga maoy kamatuoran alang niining panahona hangtud sa panapos sa panahon.” Review and Herald, August 19, 1890.

Hangtod sa katapusan sa panahon, ang sambingay sa napulo ka mga ulay mao ang kamatuoran alang niini nga panahon, ug ang Singgit sa Tunga-tungang Gabii matuman pag-usab sa hingpit gayod sumala sa matag pulong niini.

“Adunay usa ka kalibotan nga nagahigda diha sa pagkadaotan, sa pagpanglimbong ug sa pagkalinlang, diha gayud sa landong sa kamatayon,—natulog, natulog. Kinsa ang may kasakit sa kalag aron pukawon sila? Unsang tingoga ang makaabot kanila? Ang akong hunahuna gidala ngadto sa umalabot, sa dihang igahatag ang timaan. ‘Ania karon, ang Pamanhonon nagaanhi; gumula kamo sa pagsugat kaniya.’ Apan ang uban maglangan sa pag-angkon sa lana

alang sa pagpuno pag-usab sa ilang mga lampara, ug ulahi na kaayo nila mahibaloan nga ang kinaiya, nga gihulagway sa lana, dili mabalhin ngadto sa lain.” Review and Herald, Pebrero 11, 1896.

Ang Pagtuaw sa Tunga sa Gabii mao ang sunod nga timailhan sa halayong panan-awon diha sa kalihukan sa usa ka gatos ug kap-atan ug upat ka libo. Kining timailhana inubanan sa paglutos nga magsugod batok sa mga matinumanon sa wala pa ang balaod sa Domingo. Kana nga paglutos gawasnon ug sulodnon, ug ang sulodnong paglutos naglakip sa duha ka managlahing simbolo. Usa niana nga mga simbolo mao si Judas, ug ang usa mao ang Sanhedrin.

Ang Ikasiyam nga Mesianikong Timaan sa Dalan mao ang Pagbudhi alang sa 30 ka Piraso nga Salapi

Unya natuman ang gisulti pinaagi ni Jeremias nga manalagna, nga nagaingon: Ug ilang gikuha ang katloan ka salapi nga piraso, ang bili niya nga gibana-bana, nga gibana-bana sa mga anak sa Israel; Ug gihatag nila kini alang sa uma sa magkokolon, sumala sa gitudlo kanako sa Ginoo. Mateo 27:9, 10.

Tagna

Ug ako miingon kanila, Kon maoy maayo sa inyong paghunahuna, ihatag ninyo kanako ang akong bili; ug kon dili, biyai na lamang. Busa gitimbang nila alang sa akong bili ang katloan ka buok nga salapi. Ug ang Ginoo miingon kanako, Ihulog kini ngadto sa magkokolon; usa ka bililhong bili nga maoy ilang pagbanabana kanako. Ug gikuha ko ang katloan ka buok nga salapi, ug gihulog ko kini ngadto sa magkokolon sulod sa balay sa Ginoo. Zacarias 11:12, 13.

Ang pagbudhi ni Judas nagrepresentar sa pagbudhi sa peke nga mga pari, kay ang gidaghanon nga 30 nagrepresentar sa panuigon sa mga pari. Ang mga pari, nga mga Levita usab, ginaputli ingon nga bulawan ug salapi pinaagi sa Mensahero sa Pakigsaad. Ang katloan ka tipak nga salapi ni Judas nagrepresentar sa paghinlo sa mini nga mga pari sa balaod sa Domingo; bisan pa nga si Judas namatay sa wala pa ang krus, mao ra gihapon kadto nga adlaw. Si Judas dili simbolo sa Sanhedrin; siya simbolo sa usa nga gituohang anaa taliwala sa mga tinun-an ni Cristo.

Ingon tinun-an ni Cristo, ikaw usa usab ka tinun-an sa pagdihog ni Jesus. Ang pagdihog sa Iyang bautismo maoy nakapausab sa ngalan ni Jesus ngadto kang Jesu-Cristo, kay ang Cristo nagkahulogan—ang dinihog. Ang Iyang ngalan nausab dayon, kay kaniadto Siya magatukod sa pakigsaad uban sa daghan sulod sa usa ka semana, ug ang usa sa labing nag-unang simbolo sa relasyon sa pakigsaad mao ang nausab nga ngalan. Si Jesus gidihogan sa gahum sa Iyang bautismo. Ang pagkahimong tinun-an ni Cristo nagpasabot nga ikaw usa ka tinun-an sa Iyang bautismo. Sa Iyang bautismo Siya gidihogan sa gahum. Ang pamahayag ni Pedro diha sa Mateo 16:18 nailhan sa kalibotan sa Kristohanong teyolohiya ingon nga ang “Kristohanong Pagsugid.” Usa kini sa dagkong mga hilisgutan sa panaghisgot taliwala sa mga teyologo ug mga eskolar. Sa kinatibuk-an, ang panaghisgot sa mga teyologo ug mga eskolar nagaila sa usa ka butang nga walay, o tingali diyutay ra, nga importansiya, apan ang punto nagpabilin, nga ang Kristohanong pagtoo nakasabut nga sa dihang si Jesus gidihogan, nan nahimo Siyang Mesiyas.

Siya miingon kanila, Apan kinsa man ako sumala sa inyong giingon? Ug si Simon Pedro mitubag ug miingon, Ikaw mao ang Cristo, ang Anak sa Dios nga buhi. Mateo 16:15, 16.

Ang orihinal nga ngalan ni Pedro nagpasabot nianang maong kamatuoran, kay ang Simon Barjona nagkahulogan og “usa nga nakadungog sa mensahe sa salampati,” nga mao ang mensahe sa Iyang bautismo. Ang Iyang bautismo nagatakdo sa 9/11, ug si Judas nagrepresentar niadtong mga, sa usa ka punto, nagpahayag nga nakasabut sa 9/11, apan nangasayop sa ilang dalan. Si Judas dili simbolo sa Sanhedrin, kay sila nagrepresentar sa Laodicean nga Seventh-day Adventist nga iglesya. Si Judas naghatag og pagpamatuod alang sa Sanhedrin, apan ang simbolismo sa pagsukol sa Sanhedrin lahi kaysa pagsukol ni Judas. Ang pagsukol sa Sanhedrin gipadayag sa mosunod nga damgo.

“Gipundok ko ang akong mga sinulat, ug misugod kami sa among panaw. Sa dalan nagdumala kami ug duha ka mga tigum sa Orange ug nakabaton ug mga pamatuod nga ang iglesya nakapahimulos ug nadasig. Kami usab nahayahay pinaagi sa Espiritu sa Ginoo. Nianang gabhiona nagdamgo ako nga didto ako sa Battle Creek nga nagtan-aw gikan sa kilid nga bildo sa pultahan ug nakita ko ang usa ka pundok nga nagmartsa paingon sa balay, tagsa-tagsa nga magtinagurha. Sila mitan-aw nga mapintas ug determinado. Kaila kaayo ako kanila ug miliso ako aron ablihan ang pultahan sa parlor aron dawaton sila, apan naghunahuna ako nga motan-aw pag-usab. Nausab ang talan-awon. Ang pundok karon nagpakita sa dagway sa usa ka prosesyon nga Katoliko. Ang usa nagkupot sa iyang kamot ug usa ka krus, ang lain usa ka bagakay. Ug sa nagkaduol na sila, ang nagdala sa bagakay mihimo ug usa ka lingin libot sa balay, nga nagaingon sa makatulo: ‘Kining balaya gidili. Ang mga kabtangan kinahanglan kuhaon. Nakasulti sila batok sa among balaang orden.’ Gidakop ako sa kalisang, ug midagan ako latas sa balay, migawas sa amihanang pultahan, ug nakita ko ang akong kaugalingon sa taliwala sa usa ka pundok, nga ang uban kanila akong nailhan, apan wala ako mangahas sa pagsulti ug usa ka pulong kanila tungod sa kahadlok nga itugyan ako. Misulay ako sa pagpangita ug usa ka hilit nga dapit diin makahilak ug makaampo ako nga dili makasugat sa madasigon ug mausisangon nga mga mata bisan asa ako moliso. Kanunay kong gisubli: ‘Kon makasabut lamang unta ako niini! Kon isulti lamang nila kanako kung unsa ang akong gisulti o unsa ang akong nabuhat!’”

“Naghilak ako ug nag-ampo pag-ayo samtang nakita ko nga gikompiskar ang among mga kabtangan. Gisulayan ko sa pagbasa sa simpatiya o kaluoy alang kanako diha sa mga dagway niadtong mga naglibot kanako, ug akong namatikdan ang mga panagway sa pipila nga sa akong paghunahuna mosulti unta kanako ug molipay unta kanako kon wala lamang sila mahadlok nga mamatikdan sa uban. Naghimo ako ug usa ka paningkamot sa pag-ikyas gikan sa panon, apan sa nakita ko nga gibantayan ako, gitago ko ang akong mga tuyo. Misugod ako sa paghilak sa makusog nga tingog, ug nag-ingon: ‘Kon isulti lamang nila kanako kon unsa ang akong nabuhat o unsa ang akong nasulti!’ Ang akong bana, nga natulog sa usa ka higdaanan sulod sa mao rang lawak, nakadungog kanako nga naghilak sa makusog nga tingog ug gipukaw ako. Basa sa mga luha ang akong unlan, ug ang usa ka masulub-ong pagkadaugmok sa espiritu mitabon kanako.” Testimonies, volume 1, 577, 578.

Ang pagpadapat sa prinsipyo nga ang mga manalagna nagsulti labaw mahitungod sa ulahing mga adlaw kay sa mga adlaw diin sila nagpuyo, nagpatungha ug usa ka hilabihan ka mabug-at nga

pangutana alang sa mga pangulo sa iglesia sa Seventh-day Adventist. Si Sister White “nagtigom” sa iyang “mga sinulat” ug nagsugod sa usa ka panaw sa pagbalik ngadto sa Battle Creek. Ang Battle Creek mao kaniadto ang kasingkasing sa buluhaton, maingon nga ang Tacoma Park karon, o ang Jerusalem sa mga adlaw ni Cristo. Gitigom niya ang iyang mga sinulat alang sa panaw, human niya ipadayag ang usa ka pakigbisog nga iyang nasinati may kalabotan sa iyang mga sinulat. Ang konteksto sa iyang damgo mahitungod sa iyang mga sinulat. Ang pakigbisog nahitabo sa lungsod sa Wright.

“Samtang didto kami sa Wright, among gipadala ang akong manuskrito para sa No. 11 ngadto sa opisina sa publikasyon, ug nagapadayon ako sa pag-ayo sa halos matag gutlo sa dihang wala ako sa tigom pinaagi sa pagsulat sa materyal alang sa No. 12. Ang akong mga kusog, sa lawas ug sa hunahuna, grabeng gikapoy samtang nagapangabudlay ako alang sa iglesia sa Wright. Gibati ko nga kinahanglan ako ug pahulay, apan wala ako makakita ug higayon alang sa kahupayan. Nagsulti ako sa mga tawo sa makadaghan sulod sa usa ka semana, ug nagsulat ug daghang mga panid sa personal nga mga pagpamatuod. Ang kabug-at alang sa mga kalag ania kanako, ug ang mga katungdanan nga akong gibati hilabihan kadako mao nga makadawat lamang ako ug pipila ka oras nga pagkatulog matag gabii.

“Samtang sa ingon niana nagapangabudlay ako sa pagpamulong ug pagsulat, nakadawat ako ug mga sulat nga makapaluya ang kinaiya gikan sa Battle Creek. Sa akong pagbasa niini gibati ko ang usa ka kapugngan sa espiritu nga dili masukod sa pagpamulong, nga miabut hangtod sa kasakit sa hunahuna, nga daw sa makadiyot miparalisa sa akong mga kusog nga mahinungdanon. Sulod sa tulo ka gabii halos wala gayod ako makatulog. Ang akong mga hunahuna nasamok ug nalibog. Gitago ko ang akong mga pagbati kutob sa akong mahimo gikan sa akong bana ug gikan sa maloloy-ong pamilya nga among giabyanan. Walay nakahibalo sa akong paningkamot o sa lulan sa akong hunahuna samtang nag-uban ako sa pamilya sa buntag ug sa gabii nga debosyon, ug naningkamot sa pagpahimutang sa akong lulan ibabaw sa dakong Magdadala sa mga Lulan. Apan ang akong mga pangamuyo migula gikan sa usa ka kasingkasing nga gilukop sa kasakit, ug ang akong mga pag-ampo naputol-putol ug walay kadugtongan tungod sa kasubo nga dili mapugngan. Ang dugo misaka dayon ngadto sa akong utok, sa makadaghan nga higayon hinungdan nga ako mahisukamod ug hapit mapukan. Kanunay akong nagdugo sa ilong, ilabi na human sa pagpaningkamot sa pagsulat. Napugos ako sa paghunong sa akong pagsulat, apan wala ko mahimo nga isalikway ang lulan sa kabalaka ug katungdanan nga ania kanako, kay nasabtan ko nga ako adunay mga pagpamatuod alang sa uban nga dili ko ikapahayag ngadto kanila.”

“Midawat pa ako ug laing sulat, nga nagpahibalo kanako nga gihunahuna nga labing maayo ang paglangan sa pagmantala sa No. 11 hangtod nga masulat ko ang gipakita kanako mahitungod sa Health Institute, kay kadtong mga nagdumala niana nga buluhaton anaa sa dakong kakulang sa mga kapanguhaan ug nanginahanglan sa impluwensiya sa akong pagpamatuod aron mapalihok ang mga igsoon. Unya gisulat ko ang usa ka bahin niadtong gipakita kanako mahitungod sa Institute, apan wala ko masulat ang tibuok hilisgutan tungod sa pagdagsang sa dugo ngadto sa utok. Kon nakahunahuna pa ako nga ang No. 12 malangan ug dugay kaayo, dili ko gayod unta ipadala sa bisan unsang kahimtang kadtong bahin sa butang nga anaa sa No. 11. Naghunahuna ako nga human sa pipila ka adlaw nga pagpahulay,

makahimo ako sa pagpadayon pag-usab sa akong pagsulat. Apan sa akong dakong kasubo, akong nasuta nga ang kahimtang sa akong utok naghimo nga imposible alang kanako ang pagsulat. Ang hunahuna sa pagsulat ug mga pagpamatuod, bisan kinatibuk-an o personal, gibiyaaan na, ug anaa ako sa padayonng kasakit tungod kay dili ko kini maisulat.

“Niining kahimtanga sa mga butang gitinguha nga kami mobalik sa Battle Creek ug mopabilin didto samtang ang mga dalan lapok ug naguba ang kahimtang, ug nga didto akong tapuson ang No. 12. Ang akong bana mapinadaygon kaayo sa pagpakigkita sa iyang mga igsoon sa Battle Creek ug sa pagsulti kanila ug sa pagkalipay uban kanila sa buluhaton nga ginabuhat sa Dios alang kaniya. Gitigom ko ang akong mga sinulat, ug kami misugod sa among panaw. ...”
Testimonies, tomo 1, 576, 577.

Sa kaulahing mga adlaw, ang pagpangulo sa iglesia sa Seventh-day Adventist, nga gihulagway ingon nga Battle Creek ug kadtong iyang “nailhan pag-ayo,” nausab ngadto sa usa ka Katolikong prosesyon. Ang pagpangulo sa iglesia sa Seventh-day Adventist nausab ngadto sa usa ka Katolikong prosesyon. Sa damgo sila miabut nga “tagurha,” ang usa adunay tambo, ug ang usa adunay krus. Naghimo sila ug lingin libot sa balay ug sa makatulo mipahayag, “Kining balaya gidili. Kinahanglan kumpiskahon ang mga kabtangan. Nagsulti sila batok sa atong balaang orden.” Unsa man ang mga “kabtangan” sa “balay” nga “gikumpiska” sa mga Katolikong pangulo sa Battle Creek? Unsang “balaang orden” sa Katolikong iglesia ang “gisultihan batok”?

Sa mas diretso, ang pangutana tingali mao kini, “unsa nga orden sa Katolisismo ang nangulo sa Inkisisyon?” Ang Inkisisyon nagsugod pinaagi sa orden sa mga Dominikano, sa wala pa mitungha sa kasaysayan ang mga Heswita, apan sa dihang nalambigit na sila, sila mao ang orden nga nangulo sa pagpasundayag sa kapintas ug pagpaagas sa dugo.

“Sa tibuok Kristiyanohanon, ang Protestantismo gihulga sa makalilisang nga mga kaaway. Sa dihang milabay na ang unang mga kadaugan sa Repormasyon, ang Roma nagtigom ug bag-ong mga pwersa, nga naglaum sa paghingpit sa paglaglag niini. Niining panahona namugna ang orden sa mga Heswita, ang labing mabangis, walay prinsipyo, ug labing gamhanan sa tanang mga kampeon sa kapapahan. Nahimulag gikan sa yutan-ong mga kadugtongan ug tawhanong mga interes, patay sa mga pag-angkon sa kinaianhong pagbati, ug hingpit nga gipahilom ang pangatarungan ug konsensiya, wala silay giila nga lagda o bugkos gawas sa sa ilang orden, ug wala silay laing katungdanan gawas sa pagpalapad sa gahum niini. Ang ebanghelyo ni Cristo nakapahimo sa mga sumusunod niini sa pag-atubang sa katalagman ug sa pag-antus sa pag-antos, nga walay kahadlok sa katugnaw, kagutom, hago, ug kapobrehon, aron ipatindog ang bandila sa kamatuoran atubangan sa torture rack, sa bilangoan, ug sa haligi sa pagsunog. Aron batokan kining mga pwersaha, ang Heswitismo nagpadasig sa iyang mga sumusunod sa usa ka panatikong espiritu nga nakapahimo kanila sa pag-antus sa susamang mga katalagman, ug sa pagsukol batok sa gahum sa kamatuoran pinaagi sa tanang mga hinagiban sa limbong. Walay krimen nga hilabihan kadako aron ilang buhaton, walay limbong nga hilabihan kabastos aron ilang buhaton, ug walay pagtakuban nga hilabihan kalisod aron ilang isul-ob. Bisan nanumpa sila sa walay kataposang kapobrehon ug pagkamapaubsanon, ang ilang tinuyoang tumong mao ang pag-angkon ug bahandi ug gahum, ang pagtugyan sa ilang kaugalingon ngadto sa pagpukan sa Protestantismo, ug ang pagpasig-uli sa supremasiya sa papa.”

“Sa dihang magpakita sila ingon nga mga sakop sa ilang orden, nagsul-ob sila ug saput sa pagkabalaan, nga nagbisita sa mga prisohan ug mga ospital, nag-alagad sa mga masakiton ug sa mga kabus, nga nagaangkon nga ilang gibiyaan ang kalibotan, ug nagdala sa balaang ngalan ni Jesus, nga naglibot sa pagbuhat ug maayo. Apan ilalom niining walay ikasaway nga panagway, ang labing kriminal ug makamatay nga mga tuyo sa kanunay gitago. Usa ka sukaranang prinsipyo sa orden mao nga ang katapusan nagapakamatarong sa mga paagi. Pinaagi niining kodigo, ang pagpamakak, pagpangawat, bakak nga pagpamatuod, ug pagpatay, dili lamang mapasaylo kondili takus usab dayegon, sa dihang kini nagaalagad sa mga interes sa iglesia. Ubos sa nagkalainlaing mga pagtakuban, ang mga Heswita misulod ngadto sa mga katungdanan sa estado, misaka aron mahimong mga magtatambag sa mga hari, ug naghulma sa palisiya sa mga nasod. Nahimo silang mga sulugoon aron molihok ingon nga mga maniniktik batok sa ilang mga agalon. Nagtukod sila ug mga kolehiyo alang sa mga anak nga lalaki sa mga prinsipyo ug mga halangdon, ug mga tulunghaan alang sa komon nga katawhan; ug ang mga anak sa mga ginikanang Protestante nadani ngadto sa pagtuman sa mga ritwal nga papista. Ang tanang panggawasnong kahalangdon ug pasundayag sa pagsimba sa Romahanon gigamit aron sa paglibog sa hunahuna ug sa pagpasidlak ug pagbihag sa paghanduraw, ug sa ingon ang kagawasan nga alang niini ang mga amahan naningkamot ug nag-ula sa ilang dugo gibudhian sa mga anak nga lalaki. Ang mga Heswita dali nga mikaylap sa tibuok Uropa, ug bisan asa sila moadto, didto misunod ang pagkabanhaw sa kapapahan.”

“Aron mahatagan sila ug labi pang gahum, gipagula ang usa ka toro nga nagpatukod pag-usab sa Inkisisyon. Bisan pa sa kinatibuk-ang kangil-ad nga pagtan-aw niini, bisan sa mga nasod nga Katoliko, kining makalilisang nga hukmanan gitukod pag-usab sa mga pangulo nga papista, ug ang mga kabangis nga hilabihan kakuyaw aron maagwanta sa kahayag sa adlaw gisubli sa iyang tinagong mga bilanggoan. Sa daghang mga nasod, linibo ug linibo sa labing pinili sa nasod mismo, ang labing putli ug labing halangdon, ang labing maalamon ug labing taas ug natun-an, mga diosnon ug masinugtanon nga mga pastor, kugihan ug mahigugmaong lungsoranon sa yutang natawhan, masanag nga mga eskolar, may talinto nga mga artista, batid nga mga mamumuo, gipamatay o gipugos sa pagkalagiw ngadto sa ubang mga yuta.

“Mao kini ang mga paagi nga gitawag sa Roma aron mapalong ang kahayag sa Repormasyon, aron kuhaon gikan sa mga tawo ang Biblia, ug aron ibalik ang pagkawalay alamag ug patuotuo sa Mangitngit nga Kapanahonan. Apan ubos sa panalangin sa Dios ug sa mga pagpangabudlay niadtong mga halangdon nga tawo nga Iyang gipatindog aron mopuli kang Luther, ang Protestantismo wala mapukan. Dili kini magautang sa iyang kusog sa pabor o sa mga hinagiban sa mga prinsipyo. Ang labing gagmay nga mga nasod, ang labing ubos ug labing dili gamhanang mga katawhan, nahimong mga salipdanan niini. Kini mao ang gamayng Geneva taliwala sa gamhanang mga kaaway nga naglaraw sa iyang kalaglagan; kini mao ang Holland ibabaw sa iyang mga bungtod sa balas daplin sa amihanang dagat, nga nakigbisog batok sa malupigon nga paghari sa España, nga niadtong panahona mao ang labing dako ug labing mauswagon sa mga gingharian; kini mao ang mabugnaw, mamala nga Sweden, nga nakabaton ug mga kadaugan alang sa Repormasyon.” The Great Controversy, 234, 235.

Gibuhat sa Simbahang Katoliko ang tanang ilang mahimo aron itago ang Biblia gikan sa mga tawo, pinaagi sa pag-angkon nga ang ilang pagano nga mga tradisyon ug mga kostumbre labaw sa

Pulong sa Dios. Ang mga pangulo sa Laodiceanong Adventismo dili modala sa mga mosupak ngadto sa hukmanan tungod sa mga sinulat ni Ellen White, apan buhaton kini sa mga Katoliko nga nagaangkon nga sila mao ang mga pangulo sa Battle Creek. Ang pinakamatuod nga diwa sa mananap sa Katolisismo mao ang paggamit sa sekular nga gahum aron matuman ang relihiyosong mga katuyoan. Sa dihang nangita ang Adventismo sa legal nga sekular nga gahum aron dumalahon ang ilang mga institusyon, makita ang mga bunga sa ilang “balaang kahusay.”

Sa konteksto sa mga seremonyas sa auto-da-fé (buhat sa pagtoo) sa Inkisisyon sa Espanya, ang bagakay ug ang krus makita ingon nga simbolikong mga elemento nga nalambigit sa paglansang sa krus kang Cristo. Ang bagakay nagtumong sa mini nga setro nga gibutang sa kamot ni Jesus sa panahon sa iyang pagpurongpurong pinaagi sa tunok, nga gigamit sa mga sundalong Romano sa pagbunal kaniya, nga nagsimbolo sa pagbiaybiay, pag-antus, ug pagtamay.

Ang krus maoy dayag nga gipasundayag sa mga prosesyon sa auto-da-fé. Usa ka lunhaw nga krus (kasagarang tabonan ug itom nga krep) nagsilbi nga sagisag sa Inkisisyon, nga gidala sa usa ka linain nga andamng prosesyon sa adlaw sa wala pa ug gipakita sa panahon sa maong hitabo. Kini nagsimbolo sa awtoridad sa hukmanan.

Ang pagdili sa mga kabtangan nagtumong sa pagkumpiska (sekwestrasyon o pagdili) sa kabtangan sa usa ka hinukman nga tawo, usa ka kasagarang silot sa Inkwisisyon aron tustusan ang hukmanan ug silotan ang erehiya. Kini gipahibalo sa dayag sa mga sentensiya sa auto-da-fé, nga nagpasiugda sa pagpaubos sa atubangan sa tanan ug sa pagpugong pinaagi sa kahadlok.

Ang mga sinulat ni Ellen G. White sa tin-aw ug hingpit nga paagi nagahukom sa pagpangulo nga magdili sa iyang mga sinulat sa usa ka paningkamot sa pagpahilom sa awit sa parasan nga ginakanta, apan kini mao ang kataposang lihoc sa usa ka dili balaan nga laray, sa dili pa nila ipadayag sa dayag ang ilang mga kinaiya diha sa balaod sa Domingo. Ang usa ka “Katolikong prosesyon” nagahan-ay uban sa 25 ka karaang mga lalaki nga nangyukbo ngadto sa adlaw. Sa mosunod nga upat ka parapo, ang unang parapo nagapadayag sa “nagaangkon nga katawhan sa Dios,” sa “ulahi nga mga adlaw.” Ang pahayag sa tin-aw nagtudlo nga sa ulahi nga mga adlaw, ang mga ministro sa Seventh-day Adventist sa “mga iglesia ug sa dagkong mga panagtigum sa hawan,” “magadasig sa katawhan sa gikinahanglan nga pagbantay sa unang adlaw sa semana.”

“Ang Ginoo adunay pakiglalis batok sa iyang nagaangkon nga katawhan niining kaulahing mga adlaw. Niini nga pakiglalis, ang mga tawo nga anaa sa mga katungdanang may responsabilidad mosunod sa usa ka dalan nga tuwirang sukwahi sa gisunod ni Nehemias. Dili lamang nila pasagdan ug tamayon ang Igpapahulay sa ilang kaugalingon, kondili maninguha usab sila sa pagpugong niini gikan sa uban pinaagi sa paglubong niini ilalom sa mga hugaw sa nabatasan ug sa tradisyon. Sa mga iglesia ug sa dagkong mga panagtigum sa halapad nga hawan, ang mga ministro mag-awhag sa mga tawo sa pagkakinahanglanon sa pagbantay sa unang adlaw sa semana. Adunay mga kalamidad sa dagat ug sa yuta; ug kini nga mga kalamidad modaghan, nga ang usa ka katalagman mosunod duol gayud sa lain; ug ang gamayng pundok sa mga matinumang tiguman sa Igpapahulay tudloon ingon nga mao ang mga nagadala sa kapungot sa Dios ibabaw sa kalibotan tungod sa ilang wala magtagad sa Domingo.”

Kini tin-aw nga nagaila sa mga Seventh-day Adventists ingon nga “mga nag-angkon nga katawhan sa Dios” nga magdasig sa pagtuman sa Domingo, ug nga ilang usab itudlo “batok” sa “gamayng pundok sa matinud-anong mga tigtuman sa Igpapahulay.” Sa sunod nga parapo iyang gipasiugda nga ang paglutos sa nangaging mga kapanahonan pagausbong. Ang miaging parapo natapos pinaagi sa iyang pag-ila sa mga nag-angkon nga katawhan sa Dios nga gihisgotan niya sukwahi niadtong iyang giingon nga mga matinud-anong tigtuman sa Igpapahulay. Dayon iyang gipaila ang nangaging mga kasaysayan, ug nagpasidaan nga kadtong mga kasaysayan pagausbong sa ulahing mga adlaw. Tin-aw kaayo siya.

“Giduso ni Satanas kining kabakakan aron iyang mabihag ang kalibotan. Mao kini ang iyang laraw sa pagpugos sa mga tawo sa pagdawat sa mga kasaypanan. Siya aktibong nag-apil sa pagpakatip sa tanang mini nga mga relihiyon, ug wala siyay pagahunong sa iyang mga paningkamot sa pagpahamtang sa sayop nga mga pagtulon-an. Ilalom sa tabon sa relihiyosong kasibot, ang mga tawo, nga naimpluwensiyahan sa iyang espiritu, nakamugna sa labing mapintas nga mga pagsakit alang sa ilang isigkatawo, ug nagpahamtang kanila sa labing makalilisang nga mga pag-antos. Si Satanas ug ang iyang mga kasangkapan adunay mao gihapon nga espiritu hangtod karon; ug ang kasaysayan sa nangagi pagausbong sa atong kapanahonan.”

“Adunay mga tawo nga gitumong ang ilang hunahuna ug kabubut-on sa pagtuman sa daotan; sa mangitngit nga mga lawak sa ilang mga kasingkasing ilang gitino kon unsang mga krimenhan ang ilang pagabuhaton. Kining mga tawhana nalimbongan sa ilang kaugalingon. Gisalikway nila ang dakong lagda sa pagkamatarong sa Dios, ug ilis niini ilang gipatindog ang ilang kaugalingong sukdanan, ug sa pagtandi sa ilang kaugalingon niini nga sukdanan ilang ginapahayag ang ilang kaugalingon nga balaan. Tugotan sila sa Ginoo nga ipadayag ang anaa sa ilang mga kasingkasing, nga buhaton ang espiritu sa agalon nga nagagahum kanila. Pasagdan niya sila nga ipakita ang ilang pagdumot sa iyang balaod diha sa ilang pagtratar niadtong matinumanon sa mga gikinahanglan niini. Pagadad-on sila sa mao gihapong espiritu sa relihiyosong kabuang nga nagdasig sa panon nga naglansang kang Cristo sa krus; ang iglesia ug ang Estado mahiusa sa mao gihapong mahugaw nga panag-uyon.

“Ang iglesia sa karon nagsunod sa mga tunob sa mga Judio kaniadto, nga gisalikway ang mga sugo sa Dios alang sa ilang kaugalingong mga tradisyon. Giusab niya ang tulomanon, gilapas ang walay-kataposang tugon, ug karon, maingon man kaniadto, ang pagkamapahitas-on, dili pagtuo, ug pagkadili-matinumanon mao ang sangpotanan. Ang iyang tinuod nga kahimtang gipadayag niining mga pulong gikan sa awit ni Moises: ‘Sila nagpakadaut sa ilang kaugalingon, ang ilang mantsa dili mao ang mantsa sa iyang mga anak; sila usa ka liwat nga balik ug tinuis. Mao ba kini ang inyong pagbalus sa Ginoo, O katawohang buang ug walay kaalam? dili ba siya ang imong Amahan nga nagtubos kanimo? wala ba niya ikaw buhata, ug lig-ona?’” Review and Herald, March 18, 1884.

Adunay sunod-sunod nga mga pahayag diha sa Espiritu sa Tagna nga nag-ila sa paglutos sa ulahing mga adlaw batok sa mga matinumanong katawohan sa Dios, ug ang “iglesia karon” nga iyang ginaila dili ang Kristiyanismo sa kinatibuk-an, kondili mao ang iglesia nga iyang balik-balik nga ginaila nga gisimbolohan sa Judiyong iglesia. Kining tin-aw nga mga pahayag diha sa iyang

mga sinulat mao ang nagdasig sa iglesiang Seventh-day Adventist sa pagsulay sa pagpahamtang ug mga pagdili ibabaw sa mga sinulat ni Sister White, sumala sa tukmang pag-ila sa iyang damgo. Ang ilang mga binuhatan batok sa iyang mga sinulat, nga mao ang dayag nga mga bahandi sa iyang balay nga pagadid-an sa mga pangulo sa Battle Creek nga nausab ngadto sa usa ka balaang laray sa Katolisismo. Ang ilang pag-atake batok sa iyang mga sinulat gisimbolohan usab sa pag-atake batok sa mga sinulat ni Jeremias. Ang damgo ni Ellen White mao ang ikaduhang saksi nga nagpamatuod nga ang mga sinulat ni Jeremias gisunog.

Sa ikatulong kaliwatan sa Laodiceanhong Adventismo, ang pagkompromiso mao ang nag-una nga tema. Ang ikatulong kaliwatan gilarawan sa iglesia sa Pergamo. Gikan sa pagmantala sa basahon ni W. W. Prescott nga giulohan og *The Doctrine of Christ* niadtong 1919, hangtod sa pagmantala sa *Questions on Doctrine* niadtong 1957, nagtimaan kini sa usa ka yugto sa pagbalhin nga girepresentahan sa usa ka alpha nga publikasyon ug gitapos sa usa ka omega nga publikasyon. Ang nahaunang basahon nagrepresentar sa pagsalikway ni W. W. Prescott sa Leon sa banay ni Juda, pabor sa apostatang Protestante nga panglantaw bahin kang Cristo. Ang basahon ni Prescott, nga haom gayud ang titulo nga *The Doctrine of Christ*, nagbungkag sa propetikong mensahe sa mga Millerite, nga mibilin sa hungaw nga depinisyon ni Jesus nga gisimba sa Katolisismo ug sa apostatang Protestantismo. Ang katapusang basahon nianang kaliwatan naghubit sa usa ka pagkabalaan ug pagkamatarong nga naglaglag sa balaod sa Dios, sa Iyang hustisya ug kalooy. Ang karaang Israel gihatagan sa katungdanan nga mahimong tipiganan sa balaod sa Dios, ug ang Adventismo angay unta mahimong tipiganan dili lamang sa balaod sa Dios, kondili usab sa Iyang profetikong Pulong. Niadtong 1919, usa ka basahon ang gimantala nga misalikway sa pagpanalipod sa profetikong Pulong sa Dios, nga nagtimaan sa sinugdanan sa ikatulong kaliwatan sa Laodiceanhong Adventismo nga gitapos pinaagi sa usa ka basahon nga misalikway sa balaod sa Dios.

“Kon magpahalin ka sa pagkagahi sa kasingkasing, ug tungod sa garbo ug pagkamatarong-sa-kaugalingon dili ka mosugid sa imong mga sayop, ibilin ka nga mahilalom sa mga pagtintal ni Satanas. Kon, sa dihang ipadayag sa Ginoo ang imong mga kasaypanan, dili ka maghinulsol ni mosugid, ang Iyang pagbuot magapaagi kanimo pag-usab ug pag-usab sa maong yuta. Ibilin ka sa pagbuhat ug mga sayop nga susama ang kinaiya, magpadayon ka sa pagkulang sa kaalam, ug tawgon mo ang sala nga pagkamatarong, ug ang pagkamatarong nga sala. Ang panon sa mga paglimbong nga mopatigbabaw niining ulahing mga adlaw magalibot kanimo, ug mag-usab ka ug pangulo, ug dili ka mahibalo nga nahimo mo na kini.” *Review and Herald*, December 16, 1890.

Ang Pergamos, ang ikatulong iglesia, midala ngadto sa Tiatira, ang papal nga iglesia, nga mao ang ikaupat nga henerasyon, sa dihang ang 25 ka mga tawo moyukbo sa simbolo sa awtoridad sa Tiatira.

“Ang pamalaod nga gisagop sa unang mga kolonista, nga nagtugot lamang sa mga sakop sa iglesia sa pagboto o sa paghupot ug katungdanan sa sibil nga kagamhanan, miresulta sa labing makadaot nga mga sangputanan. Kini nga lakang gidawat ingon nga paagi sa pagpreserbar sa kaputli sa estado, apan miresulta kini sa pagkadunot sa iglesia. Tungod kay ang pag-angkon ug

relihiyon maoy kondisyon alang sa katungod sa pagboto ug sa paghupot ug katungdanan, daghan, nga gipalihok lamang sa mga motibo sa kalibotanon nga palisiya, miapil sa iglesia nga walay pagbag-o sa kasingkasing. Busa ang mga iglesia, sa dakong bahin, napuno sa mga tawo nga wala makabig; ug bisan sa ministeryo may mga tawo nga dili lamang nanagkupot sa mga kasaypanan sa doktrina, kondili wala usab makaila sa nagbag-o nga gahum sa Espiritu Santo. Sa ingon, napadayag na usab ang daotang mga sangputanan—nga sa makadaghan na gayud nasaksihan sa kasaysayan sa iglesia sukad pa sa mga adlaw ni Constantino hangtod sa karon—sa pagsulay sa pagpatubo sa iglesia pinaagi sa tabang sa estado, sa pagtawag sa sekular nga gahum aron mosuporta sa ebanghelyo Niya nga nag-ingon: ‘Ang akong gingharian dili iya niining kalibotana.’ Juan 18:36. Ang panaghiusa sa iglesia ug sa estado, bisan unsa pa ka diyutay ang gidak-on niini, bisan pa man kon daw makita nga nagdala sa kalibotan nga mas duol ngadto sa iglesia, sa pagkatinuod walay laing nabuhat kondili ang pagdala sa iglesia nga mas duol ngadto sa kalibotan.” *The Great Controversy*, 297.

Ang “panag-uban sa iglesia ug sa estado, bisan pa unsa ka gamay ang sukod niini, bisan og kini daw makita nga nagdala sa kalibotan nga mas duol ngadto sa iglesia, sa tinuod nagdala lamang sa iglesia nga mas duol ngadto sa kalibotan.” Niadtong Mayo 18, 1977, si Bert B. Beach (usa ka direktor sa Northern Europe-West Africa Division sa iglesia ug nalambigit sa mga relasyon tali sa mga iglesia) mitunol ug usa ka medalyon nga bulawanon ang tabon ngadto sa anticristo, si Papa Pablo VI, panahon sa usa ka group audience sa Roma. Kabahin kini sa usa ka tigom sa Conference of Secretaries of World Confessional Families. Ang maong hitabo gitaho sa *Adventist Review* (Agosto 11, 1977) ug gimatikdan sa Religious News Service ingon nga mao kini ang unang higayon nga ang usa ka opisyal nga representante sa SDA nakigkita sa usa ka Pontiff.

“Ang Ginoo nagpahayag ug tunglo batok niadtong mokuha gikan o modugang sa mga Kasulatan. Ang dakong AKO MAO NAG-INGON nakahukom na kon unsa ang magatukod sa lagda sa pagtuo ug doktrina, ug Iyang gituyo nga ang Biblia mahimong basahon sa panimalay. Ang iglesia nga nagagunit sa pulong sa Dios dili gayod mapasig-uli sa Roma. Ang mga Protestante kaniadto ingon niini ang pagkabulag gikan niining dakong iglesia sa apostasya, apan sila miduol pag-ayo ngadto kaniya, ug anaa gihapon sa dalan sa pakig-uli ngadto sa Iglesia sa Roma. Ang Roma dili gayod mausab. Ang iyang mga prinsipyo wala gayod mausab bisan sa labing diyutay. Wala niya gipagamyan ang kal-ang tali sa iyang kaugalingon ug sa mga Protestante; sila ang mihimo sa tanang pagduol. Apan unsa may gipangatarungan niini alang sa Protestantismo niining panahona? Kini mao ang pagsalikway sa kamatuoran sa Biblia nga maoy naghimo sa mga tawo sa pagduol ngadto sa pagkadili-matinoohon. Kini mao ang usa ka nagsibog nga iglesia nga nagpamenos sa gilay-on tali sa iyang kaugalingon ug sa Kapapahan.”

“Ang tinuod nga mga Protestante mao kadtong mga kalag sama nila Luther, Cranmer, Ridley, Hooper, ug ang linibo ka halangdong mga tawo nga nangahimong mga martir tungod sa kamatuoran. Nanindog sila ingon nga matinumanong mga bantay sa kamatuoran, nga nagpahayag nga ang Protestantismo dili gayod makahimo sa pakighiusa uban sa Romanismo, kondili kinahanglan nga mahimulag kutob sa gilay-on sa sidlakan gikan sa kasadpan gikan sa mga prinsipyo sa Kapapahan. Ang maong mga manlalaban sa kamatuoran dili gayod mahimong mahiuyon uban sa ‘tawo sa sala’ sama nga si Cristo ug ang iyang mga apostoles dili

mahimong mahiuyon niini. Sa nangaging mga kapanahonan, gibati sa mga matarong nga imposible ang pakig-ambit sa Roma, ug bisan pa nga ang ilang pagsukol batok niining sistema sa kasaypanan gipadayon uban sa kapeligrohan sa ilang kabtangan ug kinabuhi, may kaisog sila sa pagpadayon sa ilang pagkabuwag, ug maisugong naningkamot alang sa kamatuoran. Ang kamatuoran sa Biblia labi pang bililhon alang kanila kay sa bahandi, dungog, o bisan sa ilang kaugalingong kinabuhi. Dili sila makaagwanta nga makita ang kamatuoran nga gilubong ilalom sa usa ka pundok sa patuotuo ug malimbongong sopisterya. Gikuptan nila sa ilang mga kamot ang pulong sa Dios, ug gipataas ang bandila sa kamatuoran sa atubangan sa katawhan, nga maisugong nagpahayag niana nga gipadayag sa Dios kanila pinaagi sa matinguhang pagpangita sa Biblia. Namatay sila sa labing mapintas nga mga kamatayon tungod sa ilang pagkaminumanon sa Dios, apan pinaagi sa ilang dugo napalit nila alang kanato ang mga kagawasan ug mga katungod nga daghan sa mga nagaangkon nga Protestante dali na lamang itugyan ngadto sa gahum sa dautan. Apan itugyan ba nato kining mga katungod nga mahal kaayong napalit? Hatagan ba nato ug pag-insulto ang Dios sa langit, ug, human nga giluwat na kita niya gikan sa yugo sa Roma, ibutang na usab nato ang atong kaugalingon sa pagkaulipon niining gahum nga antikristohanon? Pamatud-an ba nato ang atong pagkadaut pinaagi sa pagpirma sa pagtugyan sa atong kagawasan sa relihiyon, sa atong katungod sa pagsimba sa Dios sumala sa mga mando sa atong kaugalingong konsensiya?”

“Ang tingog ni Luther, nga milanog sa kabukiran ug sa mga walog, nga naguyog sa Europa ingon sa usa ka linog, nagtawag sa pagpatungha sa usa ka kasundalohan sa halangdong mga apostoles ni Jesus, ug ang kamatuoran nga ilang gipasiugda dili mapahilum pinaagi sa mga siga sa pagsunog, pinaagi sa mga pagsakit, pinaagi sa mga bilanggoan, pinaagi sa kamatayon; ug hangtod karon ang mga tingog sa halangdong kasundalohan sa mga martir nagasulti kanato nga ang gahum sa Roma mao ang gitagna nga apostasya sa katapusang mga adlaw, ang tinago sa pagkadili-matarong nga nakita ni Pablo nga nagsugod na sa pagbuhat bisan pa sa iyang kaugalingong panahon. Ang Romano Katolisismo kusog nga nagakadako ang impluwensiya. Ang Kapapahan nagakadugang, ug kadtong mitalikod sa ilang mga dalunggan gikan sa pagpatalinghug sa kamatuoran naminaw sa iyang malimbongong mga sugilanon. Ang mga kapilya sa Papa, mga kolehiyo sa Papa, mga kumbento sa mga madre, ug mga monasteryo nagakadaghan, ug ang kalibotanong Protestante daw natulog. Ang mga Protestante nagakawala sa timaan sa kalainan nga nagpalahi kanila gikan sa kalibotan, ug ilang ginapakunhod ang gilay-on tali sa ilang kaugalingon ug sa gahum sa Roma. Ilang gitalikdan ang ilang mga dalunggan gikan sa pagpatalinghug sa kamatuoran; wala sila magtinguha sa pagdawat sa kahayag nga gipaagay sa Dios ibabaw sa ilang alagianan, ug busa nagasulod sila sa kangitngit. Nagasulti sila uban sa pagtamay mahitungod sa hunahuna nga adunay pagbanhaw pag-usab sa mapintas nga paglutos sa nangagi gikan sa bahin sa mga Romanista ug sa mga nakig-uban kanila. Wala nila ilhi ang kamatuoran nga ang pulong sa Dios sa hingpit nagtagna sa maong pagbanhaw, ug dili sila mouyon nga ang katawhan sa Dios sa katapusang mga adlaw magaanus ug paglutos, bisan pa nga nagaingon ang Biblia, ‘Ang dragon nasuko batok sa babaye, ug milakaw sa pagpakiggubat batok sa salin sa iyang kaliwat, nga nanagbantay sa mga sugo sa Dios, ug adunay pagpamatuod ni Jesu-Cristo.’”

“Ang Kapapahan mao ang relihiyon sa tawhanong kinaiya, ug ang kadaghanan sa katawhan nahigugma sa usa ka doktrina nga nagtugot kanila sa pagpakasala, ug apan nagpagawas kanila

gikan sa mga sangpotanan niini. Ang mga tawo kinahanglan adunay usa ka matang sa relihiyon, ug kining relihiyona, nga hinimo pinaagi sa laraw sa tawo, ug bisan pa niana nag-angkon sa balaang kagamhanan, haum sa unodnong hunahuna. Ang mga tawo nga naghunahuna sa ilang kaugalingon nga manggialamon ug masinabton motalikod diha sa pagkamapahitas-on gikan sa sukdan sa pagkamatarong, ang napulo ka mga sugo, ug wala maghunahuna nga nahiuyon sa ilang dignidad ang pagpangutana mahitungod sa mga dalan sa Dios. Busa mosulod sila sa bakak nga mga dalan, ngadto sa mga gidili nga agianan, mahimong masaligon sa kaugalingon, mapaburot sa kaugalingon, subay sa panig-ingnan sa papa, dili subay sa panig-ingnan ni Jesu-Cristo. Kinahanglan kanila ang dagway sa relihiyon nga may labing gamay nga gikinahanglan nga pagkaespirituwal ug pagdumili sa kaugalingon, ug sanglit ang dili-binulahan nga kaalam sa tawo dili magamando kanila sa pagdumot sa Kapapahan, sila sa kinaiyanhon madani ngadto sa mga pamaagi ug mga doktrina niini. Dili nila buot molakaw sa mga dalan sa Ginoo. Sila sa hingpit labi na kaayo nga nalamdagan aron mangita sa Dios nga may pag-ampo ug pagpaubos, uban sa masinabton nga kahibalo sa iyang pulong. Kay wala sila magpakabana sa pag-ila sa mga dalan sa Ginoo, ang ilang mga hunahuna bug-os nga bukas sa mga limbong, andam kaayo sa pagdawat ug pagtoo sa bakak. Andam sila nga ang labing dili makataronganon, labing dili magkatakdo nga mga kabakakan ipailad kanila ingon nga kamatuoran.”

“Ang labing halangdong obra maestra sa paglimbong ni Satanas mao ang pagkapapa; ug samtang napamatud-an na nga ang usa ka panahon sa dakong kangitngit sa salabutan maoy nakapahimulos sa Romanismo, mapamatud-an usab nga ang usa ka panahon sa dakong kahayag sa salabutan paborable usab sa iyang gahum; kay ang mga hunahuna sa mga tawo nakapunting sa ilang kaugalingong pagkalabaw, ug dili nila ganahan nga huptan ang Dios sa ilang kahibalo. Ang Roma nagaangkon ug pagkadili-masayop, ug ang mga Protestante nagasunod sa mao rang dalan. Dili sila buot mangita sa kamatuoran ug mopadayon gikan sa kahayag ngadto sa labi pang dakong kahayag. Ginalibotan nila ang ilang kaugalingon sa pagpihig, ug daw andam silang mailad ug mangilad sa uban.

Apan bisan pa man kon ang kahimtang sa mga iglesia makapaluya, walay kinahanglan nga mapakyas ug kadasig; kay ang Dios adunay usa ka katawhan nga magabantay sa ilang pagkamatnumanon sa Iyang kamatuoran, nga himoon ang Biblia, ug ang Biblia lamang, nga ilang lagda sa pagtuo ug doktrina, nga mopataas sa sukdan, ug magpataas sa bandila nga gisulatan, “Ang mga sugo sa Dios ug ang pagtuo ni Jesus.” Pagahatagan nila ug dakong bili ang usa ka putli nga ebanghelyo, ug himoon ang Biblia nga patukoranan sa ilang pagtuo ug doktrina.

“Alang niining panahona, sa dihang gilabay sa mga tawo ang kasugoan sa Ginoo sa mga panon, magamit ang pag-ampo ni David,—‘Panahon na alang kanimo, Ginoo, sa pagbuhat; kay ilang gipawalay-bili ang imong kasugoan.’ Nagapaduol kita sa usa ka panahon nga ang kasugoan sa Dios halos pagatamayon sa tanan, ug ang katawhan sa Dios nga nagabantay sa Iyang mga sugo pagasulayon pag-ayo; apan mawad-an ba sila sa ilang pagtahod sa kasugoan ni Jehova tungod kay ang uban wala makakita ug wala makaamgo sa nagabugkos nga mga kinahanglanon niini? Hinaut nga ang katawhan sa Dios nga nagabantay sa Iyang mga sugo, sama kang David, magtahod sa kasugoan sa Dios sumala sa gidak-on sa pagsalikway niini sa

mga tawo ug sa pagbutang nila niini sa walay pagtahod ug pagtamay.” Signs of the Times, Pebrero 19, 1894.

Duha ka tuig sa wala pa gihatagan ang antikristo ug bulawanong medalya sa usa ka pangulo sa Laodicean nga Iglesia Adventista del Séptimo Día, niadtong 1975, usa ka kaso ang gisang-at batok sa Iglesia Adventista del Séptimo Día; EEOC v. Pacific Press Publishing Association (Case No. C-74-2025 CBR sa U.S. District Court for the Northern District of California), diin ang Equal Employment Opportunity Commission misang-at ug kaso batok sa balay-pamantalaan sa iglesia pabor sa duha ka babayeng empleyada—si Merikay Silver (usa ka kanhing editor nga nakapahawa na sa panahon sa pagsang-at sa kaso) ug si Lorna Tobler—nga nag-akusar ug diskriminasyon nga nakabase sa sekso sa suweldo ug mga benepisyo. Gipanalipdan sa iglesia ang iyang mga pamaagi sa pipila ka bahin pinaagi sa pagpasangil sa relihiyosong mga eksemplasyon ug sa paghisgot sa estruktura sa iyang pagdumala.

Sa usa ka sinumpaang pahayag nga may petsa Pebrero 6, 1976 (kabahin sa usa ka depensang memorandum nga gisang-at ngadto sa hukmanan), si Neal C. Wilson (nga niadtong panahona mao ang presidente sa North American Division sa iglesia, ug sa ulahi nahimong presidente sa General Conference gikan sa 1979–1990) mitubag sa kasaysayanong mga panglantaw sa iglesia mahitungod sa Romano Katolisismo. Ang maong pahayag gihimo sulod sa konteksto sa pagpangatarungan batok sa mga paghulagway sa iglesia ingon nga adunay usa ka “herarkiya” nga susama sa sistemang papal. Ang tibuok may kalabotang kinutlo mao kini: “Bisan tuod tinuod nga may usa ka yugto sa kinabuhi sa Seventh-day Adventist Church sa dihang ang denominasyon mipatigbabaw sa usa ka tin-awng anti-Roman Catholic nga panglantaw, ug ang pulong nga ‘herarkiya’ gigamit sa usa ka mapakaulawng kahulogan aron itudlo ang papal nga porma sa pagdumala sa iglesia, kadtong pamatasan sa bahin sa Iglesia wala na’y lain kondili usa lamang ka pagpadayag sa kaylap nga anti-poperya taliwala sa konserbatibong mga denominasyong Protestante sa unang bahin niining sigloa ug sa ulahing bahin sa miaging usa, ug nga karon gitambog na ngadto sa makasaysayanong tapok sa basura kutob sa Seventh-day Adventist Church ang gikabalak-an.”

Kini nagpakita sa usa ka pagbalhin palayo sa tradisyonal nga propetikong paghubad sa iglesia, nga nag-ila sa kapapahan ingon nga “mapintas nga mananap” o anticristo diha sa Pinadayag. Ang mga kritiko sulod ug gawas sa iglesia naghubad niini ingon nga pagpamenos o pagbiya niadtong anti-Katolikong baruganan aron mopahiuyon sa modernong ekumenismo o sa legal nga mga depensa. Si Wilson, niadtong 1985, nag-ila sa mga Presidente sa nagkalainlaing mga Dibisyon sa iglesia ingon nga mga “kardinal,” sa dihang miingon siya, “... walay ‘kardinal’ gikan sa tanang mga nasod sa Halayong Sidlakan, samtang lagmit adunay duha ka ‘kardinal’ gikan sa Aprika.”

Si Sister White nagpahayag nga usa ka simbahan nga nahimulag gikan sa pagtoo mao ang simbahan nga nagpamenos sa gilay-on tali sa iyang kaugalingon ug sa papa! Ang pakigkompromiso sa ikatulong kaliwatan gihulagway ingon nga paghilak alang kang Tammuz diha sa Ezekiel 8, ug pinaagi sa pakigkompromiso sa Pergamos. Ang unang kaliwatan gikan sa 1863 hangtod sa 1888 nagrepresentar sa simbahan sa Efeso, usa ka simbahan nga nawad-an sa iyang unang gugma, ug ang unang gugma sa mga kalihokan sa Millerite mao ang mensahe sa tagna, ug

ang unang kapitulo nianang mensahe sa tagna mao ang “pito ka mga panahon” nga gipasagdan sa 1863.

Gikan sa 1888 hangtod sa 1919, ang ikaduhang kaliwatan nga girepresentahan sa Smyrna ug sa tinagong mga lawak ni Ezekiel, nakasaksi sa kamatayon sa Espiritu sa Tagna, sa dihang si Sister White gipahiluna na sa kapahulayan niadtong 1915. Gikinahanglan pa ang dugang nga mga detalye mahitungod sa upat ka mga kaliwatan aron mapuno ang pagpamatuod, apan ang nagpadayon nga pagrebelde kinahanglang masabtan aron hingpit nga maapresyar kon sa unsang paagi ang usa ka katawhang apostata makahimo sa “pagdili” sa mga sinulat ni Ellen White, o kon sa unsang paagi sila makahimo sa pagpasiugda sa unang adlaw sa semana ingon nga madawat. Si Judas nagabuhat uban sa “mga hubog sa Ephraim” nga “naggamhan niining katawhan” sa Jerusalem, ug kadtong naggahum sa Jerusalem ug nanagyukbo sa adlaw, girepresentahan sa Sanhedrin.

Padayonon nato kining pagtuon sa sunod nga artikulo.

“Taliwala sa mga nagaangkon nga mga anak sa Dios, pagkadiyutay sa pailub nga napakita, pagkadaghan sa mapait nga mga pulong nga nasulti, ug pagkadaghan sa paghusga nga gipamulong batok niadtong wala sa atong tinuohan. Daghan ang mitan-aw niadtong sakop sa ubang mga iglesia ingon nga dagkung makasasala, sa diha nga ang Ginoo wala magtan-aw kanila sa ingon niana. Kadtong nagtan-aw sa mga sakop sa ubang mga iglesia sa ingon niana, kinahanglan nga magpaubos sa ilang kaugalingon ilalom sa gamhanang kamot sa Dios. Kadtong ilang gihukman tingali nakabaton lamang ug diyutay nga kahayag, pipila lamang ka mga higayon ug mga pribilehiyo. Kon sila nakabaton pa sa kahayag nga nadawat sa daghan sa mga sakop sa atong mga iglesia, tingali nakapauswag sila sa labi pang daku nga kahimtang, ug mas maayo nga nakapakita sa kalibutan sa ilang tinuohan. Mahitungod niadtong nagapangandak sa ilang kahayag, apan napakyas sa paglakaw diha niana, si Cristo nagaingon, ‘Apan ako magaingon kaninyo, Nga sa adlaw sa hukom, mas maagwanta pa alang sa Tiro ug Sidon kay kaninyo. Ug ikaw, Capernaum [Mga Seventh-day Adventist, nga nakabaton ug dakung kahayag], nga gipataas ngadto sa langit [sa bahin sa pribilehiyo], igapahulog ngadto sa impiyerno: kay kon ang gamhanang mga buhat nga nahimo diha kanimo nahimo pa unta sa Sodoma, kini magapabilin pa unta hangtod niining adlaw. Apan ako magaingon kaninyo, Nga sa adlaw sa hukom, mas maagwanta pa alang sa yuta sa Sodoma kay kanimo.’ Niadtong panahona si Jesus mitubag ug miingon, ‘Nagapasalamat ako kanimo, Oh Amahan, Ginoo sa langit ug sa yuta, kay gitago mo kining mga butanga gikan sa mga manggialamon ug masinabuton [sa ilang kaugalingong pagtan-aw], ug gipadayag mo kini ngadto sa mga bata.’”

“‘Ug karon, tungod kay gibuhat ninyo kining tanang mga buhata, nagaingon ang Ginoo, ug ako misulti kaninyo, nga nagmata sayo ug nagsulti, apan wala kamo mamati; ug gitawag ko kamo, apan wala kamo motubag; busa pagabuhaton ko niining balaya, nga ginatawag pinaagi sa akong ngalan, diin kamo nagsalig, ug niadtong dapita nga gihatag ko kaninyo ug sa inyong mga amahan, ingon sa akong gibuhat sa Shiloh. Ug isalikway ko kamo gikan sa akong atubangan, maingon sa pagsalikway ko sa tanan ninyong mga igsoon, bisan sa tibook kaliwatan ni Ephraim.’”

“Ang Ginoo nagtukod sa atong taliwala ug mga institusyon nga may dakong kamahinungdanon, ug kini kinahanglan pagadumalahon, dili sumala sa pagdumala sa mga institusyon sa kalibutan, kondili subay sa kahusay sa Dios. Kini kinahanglan pagadumalahon nga ang mata nagatutok lamang sa Iyang himaya, aron sa tanang paagi ang nangahanaw nga mga kalag maluwas. Ngadto sa katawohan sa Dios miabot ang mga pagpamatuod sa Espiritu, apan daghan ang wala manumbaling sa mga pagbadlong, mga pasidaan, ug mga tambag.”

“Pamatia karon kini, O buang nga katawhan, ug walay salabutan; nga adunay mga mata, apan dili makakita; nga adunay mga igdulungog, apan dili makadungog: dili ba kamo mahadlok kanako, nagaingon ang Ginoo? dili ba kamo mangurog sa akong presensya, ako nga nagbutang sa balas ingon nga utlanan sa dagat pinaagi sa usa ka walay-katapusang tulomanon, aron kini dili makalabang niana: ug bisan pa ang mga balud niini magalupadlupad sa ilang kaugalingon, apan dili sila makadaug; bisan pa sila magangulob, apan dili sila makalabang niana? Apan kining katawhan adunay masupilon ug masukihon nga kasingkasing; sila mitalikod ug namahawa na. Ni mag-ingon man sila sa ilang kasingkasing, Karon kahadloki ta ang Ginoo nga atong Dios, nga nagahatag ug ulan, sa nahauna ug sa ulahi, sa iyang panahon: siya nagatipig alang kanato sa tinudlong mga semana sa ting-ani. Ang inyong mga kasal-anan maoy nagpalikay niining mga butanga, ug ang inyong mga sala maoy nagpugong sa maayong mga butang gikan kaninyo.... Wala nila hukmi ang katungod, ang katungod sa mga ilo, bisan pa niana sila nagamauswagon; ug ang matarung nga katungod sa mga hangul wala nila hukmi. Dili ba ako magadu-aw tungod niining mga butanga? nagaingon ang Ginoo; dili ba ang akong kalag manimalus sa usa ka nasod nga sama niini?”

“Mapugos ba ang Ginoo sa pag-ingon, ‘Ayaw pag-ampo alang niining katawhan, ni magpatugbaw ka og pagtu-aw o pag-ampo alang kanila, ni magpataliwala ka kanako: kay dili ko ikaw paminawon?’ ‘Busa ang mga ulan gipugngan, ug wala na ang ulahing ulan.... Dili ba ikaw sukad niining panahona motu-aw kanako, Akong Amahan, ikaw mao ang magmamando sa akong pagkabatan-on?’” Review and Herald, Agosto 1, 1893.